

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP

XVI. évfolyam, 97. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV., Harambašić-utca 5. szám.
— Telefonszám 800. —Megjelenik minden nap délután
vasár- és ünneppnap kivételével,
Előfizetési díj havonta 10 dinár.

Egyes szám ára fél dinár

Közgazdasági erkölcs.

A közgazdasági életben ma erkölcsről csak olyan formában lehet beszélni, ha annak nemlétét konstatáljuk. Különösen áll ez akkor, ha a gazdasági életben keresztény erkölcsiségről akarunk beszélni. Sajnos, az utolsó időben odajutottunk, hogy keresztény közgazdasági életéről sem igen lehet beszélni.

A közgazdasági élet ma nemzetközi befolyások alatt áll, a nemzetközi pénzgazdaság urrál és a pénzpiacokon is; ha az amerikai kölcsön ügyetletet perktuálják, még nagyobb lesz a befolyás.

A háboru előtti is érezhető volt a közgazdasági élet erkölcsi süllyedése. Már akkor orgiát ült az élelmiszer hamisítás, amely ellen a legszigorúbb törvényeket kellett hozni. Ha pedig a közgazdasági életben a szolidaritás és a megbízhatóság ismeretlen fogalom, akkor már baj van. A háboru alatt ez a helyzet nagy mértékben rosszabbodott. Ki nem emlékszik a papirtalpu bakkanásokra, vagy az élelmiszeri hivatalok csalásaira és sorozatos visszaéléseire?

Az erkölcsök meglazulásával, a közfellegés megváltozásával szinte az emberek vérébe kezdett beidézni a tisztességtelenség. Sokan, nagyon sokan, a felsőbbtség is elősegítették azt, hogy az egyes utat elkerüljék a poigárok. Legfőbbször, majdnem mindig a becsületes ember járt rosszul. A közmondás szavai érvényesülnek itt is: Nehéz becsületesen élni, de jó... így is volt.

A buza beszoigáltatás a háboruban, vagy a fej adagok megszabása soha sem volt betartható, mert mindenki vételt ellene. A fejkvóbból senki sem tudott megélni, mindenki azon iparkodott, hogy miként jászhasza ki a rendeletet. Maga az tény, hogy a háboru igazi rugó gazdaságiak voltak s hogy Amerika nagy gyárosai és Európa nagy pénzhatalmasszavai minden áron igyekeztek a háborut hozni, nem törődve ezzel, mennyi erkölcsi szellemi élet pusztul el. Csak az volt a cél, hogy a befektetett tőkétük minél jobban kamatozzék. Eppen így tekinthetjük azt a rengeteg csődbejutást, hamis bukást, amelyeket mind kizárólag családi végyből követtek el, hogy megkárosítsák a hitelezőket s hogy maguknak illegitim uton vagyoni előnyöket szerezzenek.

A mai helyzet még szomorubb. Az a hallatlan valutaüzérkedés, betegséggé fajult nyereségvágya, a kereskedelemnek, kezdve a pia-

ci kofától a legnagyobb kereskedőig — a tiszteltreméltó kivétel nélkül eltekintve — olyan kilengések, amelyekhez fogható eddig nem volt tapasztalható. A sejtőnek lehet e téren nagy szerepe, hogy a purifikációt követelje. A gazdasági élet kinövésait nem szabad leplezgetni, a bűnököt ostorozni kell.

Az ellenzék kritizálja a kormány pénzügyi politikáját.

A szkupstina ülése. Pasics jobban van. A muzulmánok pénze.

Beograd, apr. 27.

A belső politika előterében ma az indemnitás kérdése áll, amelyet csak az utolsó napokban tűztek ki a szkupstina napirendjére. — Három nap múlva a régi tizenkettő érvényessége lejár s az ország költségvetés nélkül maradna, ha a most napirenden levő június-június havi tizenkettőket a szkupstina nem szavazná meg.

Az ellenzék részéről a tizenkettőket tárgyalásával kapcsolatban éles támadások értek a kormány pénzügyi politikáját

a nemzetgyűlés

mái ülésén.

A szkupstina ülését délelőtt 11 órakor nyitotta meg dr. Ribár Iván elnök. Az ülés napirendjén a június-június havi tizenkettőket ügye és interpellációk szerepeltek.

A tizenkettőkhöz először dr. Mehmed Spahó volt muzulmán miniszter szólt fel. Spahó beszédében szembe helyezkedett a kormány pénzügyi politikájával, amelyet éles kritika tárgyává tett.

Dr. Mehmed Spahó felszólalása nagy meglepetést keltett kormány körökben. — A képviselők közül sokan szemére vetették Spahónak, hogy minden jó volt neki addig, míg a miniszteri fizetését élvezte s mióta nincs a kormányban, azóta semmi sem felezik neki.

Dr. Mehmed Spahó további beszédében a bitolji katarztrófával foglalkozott. Kifogásolta, hogy a rengeteg lőszer, amely a felszabadítás óta Bitoljban hevert, eddig nem osztották szét más garnizonok között.

A hadügyminiszter finom gúnynyal kérte meg Spahótól:

— Miniszteriségének ideje alatt miért nem adott tanácsot a lőszer szétosztása iránt?

Benin Sievan független földműves párti képviselő a következő szónok. Általában beszél a kormány jelenlegi pénzügyi helyzetéről s azt összefüggésbe hozza a helytelenül keresztül vitt agrárreformmal. Kijelenti, hogy ha az

Uj, nagy és hatalmas tisztulási folyamatra van szükség. A közgazdasági életnek a keresztény erkölcsi alapokon való kialakulását kell küzdeni, azt kell szorgalmazni. E téren pedig nagy feladatot vár majd az ifjuságra.

agrárreformban nem történik változás, akkor a Vajdaság, mely ma az ország legdusabban termő földje, a jövőben passzív lesz. — Benin beszédét avval fejezi be, hogy nem helyesli a kormány politikáját s az indemnitást nem szavazza meg.

A szkupstina Benin beszédének befejezése után

interpellációkat

tárgyalt.

Az első interpelláló Lázics földművespárti képviselő, aki az albániai visszavonulás alkalmával elpusztult ujoncok ügyében intézett kérdést a hadügyminiszterhez.

Vászics hadügyminiszter azonnal válaszolt, bejelenté, hogy annak idején parlamenti vizsgálóbizottságot küldtek ki az ügy megvizsgálására s a szükséges iratok ennél a bizottságnál vannak s így nem válaszolhat s a felelősséget nem vállalja.

Brodar és társai a közketonokkal való bánásmódról interpelláltak. Az interpellálók a hadügyminiszter megnyugtató választát tudomásul vették s ezzel az ülés végét ért.

Pasics miniszterelnök állapota javul. —

Beograd. Pasics Nikola miniszterelnök betegsége szűnik, állapotában tartós javulás következett be. — A miniszterelnök lakásán beteg ágyában is foglalkozott az állam ügyeivel. — Ma délután a külügyminiszterium több tisztviselőjét fogadta, akik a genoevi konferencia ügyeiről referáltak a miniszterelnöknek.

A muzulmánok 95. milliója.

Omerovics és Vilovics miniszterek látogatást tettek Marinkovics belügyminiszternél, mint a pénzügyminiszter ideiglenes helyettesénél, s azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a még ki nem fizetett 95. millió dinárnyi földváltástot vegye fel a következő költségvetési tizenkettőbe.

Tudvalevő ugyanis, hogy a parlament megszavazta a muzulmá-

noktól kisajátított földek válság-árának kifizetésére szükséges összegeket, ezen összegek június hó 15-ig esedékesek, miután azonban ezzel a nappal az összes megszavazott hitelek megszűnnek s több fel nem használhatók, a muzulmán minisztereknek az az álláspontjuk, hogy a kormány köteles ezeket a kiadásokat még a június-júniusi költségvetésbe felvenni, hogy ezen válság összegek június hó 15-ike után is kifizethetők legyenek.

Marinkovics magáéva tette a muzulmánok jobboldali klubjának álláspontját s ennek értelmében fog a kormánynek előterjesztést tenni. Ez a tétel az indemnitás tárgyalásánál már szóba is került.

Ófelsége esküvőjére új ünnepi programot terjesztenek elő.

Beograd. Ófelsége esküvője alkalmával kifejlesztendő ünnepségek programját összeállító bizottság, mint ismeretes már régebben elkészült munkájával és azt elő is terjesztette a királynak.

Ófelsége Alexander király egyenes kívánságára azonban u j programot készítenek, amelynek keresztül vitele jóval kisebb költséget igényel, mint az előbbi.

Amint Ófelsége visszatér Párizsból újra előterjesztik a programot jóváhagyás végett.

Uj vasuti menetrend készül.

Beograd. Tegnap Osijeken konferenciára jöttek össze, az ország vasutközpontjainak igazgatói hogy részletesen kidolgozzák az új vasuti menetrendet.

Az új menetrend július elején fog életbe lépni.

A közlekedésügyi miniszter Csolics Milorád miniszteriumi főtitkár viselővel képviselteti magát a konferencián.

Német és osztrák természetleni jóvátétel.

Beograd. A közlekedésügyi miniszter közölte az SHS delegáltakkal, hogy kezdjék meg a tárgyalást az osztrák kiküldöttekkel, ebben az irányban, hogy a német jóvátétel címén kapott és Ausztrián át szállítandó mozdonyok és kocsik szállítási költségeit is az osztrák jóvátétel számájára irhassák.

A svéd király autó balesete.

Grenoble. A Havas ügynökség jelenti, hogy a svéd király gépkocsija Haute-Alper megyében összeütközött egy másik kocsival. A király könnyebb természetű zuzódásokat szenvedett, míg a szárnysegéd súlyosabban sérült meg.

A Legfelsőbb Tanács Genovában.

Az orosz kérdés újabb hullámai. — A garancia szerződés nem érvényes Habsburg restauráció esetében.

A konferencia tárgyalási rendjében újabb események fordulnak elő, amelyek némi szint és életet adnak a konferenciának.

Ilyen a Legfelsőbb Tanács összehívásának a terve, amelyet Lloyd George vetett fel, a tanács összehívása természetesen az orosz és német szerződés körül forog. A franciák ellene vannak a tanács összehívásának.

A mai iáviratok a konferencián történt eseményekről a következőkben számolnak be:

A tízéves garancia szerződés.

Genova. Az olasz lapok közé teszik a 10 éves garancia szerződés eredeti szövegét, amelyet Lloyd George szövegezt meg. A szerződés az európai béke szilárd és állandó alapjának megteremtését célozza, a területi sérhetlenségnek, mint a nemzetközi jog alapjainak elismerése mellett. A megállapodás két pontja a következő:

1) A szerződő hatalmak mind-egyike kötelezettséget vállal, hogy a többi szerződő fél területi épsége ellen intézett minden támadó akciónál tartózkodni fog.

2) Ha ilyen támadás mégis előfordulna, a többi szerződő fél kötelezi magát, hogy a világs ügy békés tárgyalására és megoldására a rendelkezésre álló szervezeteiket igénybe veszi.

A Legfelsőbb Tanács Genovában.

Genova. Megérkezik ezt a hírt, hogy Lloyd George a legfelsőbb tanácsot Genovába fogja összehívni és azt indítványozta, hogy a tanács vitassa meg a német-orosz szerződés érvényességét a versaillesi szerződéssel kapcsolatban. Ezenkívül a tárgyalás anyagát fogja meg képezni a jóvátétel és az eseltes szankciók kérdése is. Lloyd George közölte ezt a javaslatát Berihouval, aki előt kijelentette, hogy boldog lenne, ha Poincaré személyesen részli-

venne a tanácskozásokon. Bart hou a javaslatot és a meghívást továbbította Párisba.

Lloyd George a francia javaslatról.

Páris. A „Journal” írta: Lloyd George meggyőződésel hisz Németország és Oroszország békés szándékában és bizonyos mértékig kezességét is vállalna értük. Az általános békepaktumra vonatkozó javaslatok közül a francia javaslatnak a híve, amelyből minden támadó akció hiányzik, ha a tárgyalások a versaillesi békeszerződés védelmére szükségesek.

A helyzet bonyolódik.

Genova. A helyzet igen komoly, mert az orosz delegáltak ragaszkodnak álláspontjukhoz a franciák erőlködésével szemben, amelyek éle most már nemcsak a németek és oroszok, hanem az angol 10 éves szerződés miatt Anglia ellen is irányul. Ezért az angol sejtő franciaellenes állást foglalt el. Az angol elfofozása szerint a legfelsőbb tanács összehívása teljesen felesleges, miután a főérdemek mindnyájan Genovában vannak és azokat a rendszabályokat, amelyeket Poincaré említett, Genovában is tárgyalhatják. Az angolok ismerni akarják, hogy mily intézkedéseket céloz Poincaré Németország ellen, amelyeket esetleg a szövetségesek nélkül is végre akar hajtani.

A fegyvernyugvási szerződés és a Habsburg kérdés.

Genova. A sejtő tájékoztató értekezleten az angol delegátusokkal folytatott beszélgetés alkalmával a békeszerződés határozatai is szóba kerültek. Így nyilvánosságra jutott ez is, hogy a kisan-tani fenn akarja magának tartani a jogot, hogy ha megis költi, a kölcsönös megítámadhatatlanságot biztosító szerződést, — ebben az esetben, ha Magyarország megki-sérelné a Habsburg-monarchia restaurálását, úgy bevonulhatnak Magyarországra.

Lloyd George marad.

London. A lapok megcáfolják, hogy Lloyd George a hét végén visszatérne Londonba, mert autentikus értesülés szerint Lloyd George a békepaktum elfogadásáig Genovába akar maradni.

Lenin Genovában.

London. A Daily Express nek jelentik Rgából, hogy Lenint egy héten belül oda várják Lenin Genovába készüli, hogy befolyását a konferencia összeállításánál elkerülése érdekében érvényesítse.

Franciaország feltételei.

Páris. Philippeville ban Millerand elnök beszédet mondott, amelyen hangsúlyozta azt, hogy Franciaország elisméri a szövület abban az esetben, ha elállítja a korábbi orosz kormányok kötelezett ségeinek jóvátételét, a külföldi polgárok személy és vagyoni jogi biztonságát és jógvédelmét.

Poincaré késik.

Páris. A Matin szerint Poincaré elvileg elfogadta Lloyd George javaslatát, de lehetséges május hó 6-ig Genovába elutaznia, így tehát nem vehet részt a Legfelsőbb Tanács munkájában ha azt Lloyd George 6-a előtt hívna össze.

Az egyiptomi delegátus.

Genova. Ideérkezett Abdul Hamid bég az egyiptomi nemzetipárt delegátusa.

Bratianu nyilatkozik Románia és Magyarország viszonyáról.

Páris. Az Echo de Paris inter-jut közöl Bratianu román miniszterelnök, aki kijelentette, hogy a román kormány a legjobb szándék vezérelt Magyarországra irányában, amelyel barátságos szomszédai viszonyi óhajt létesíteni. Ennek tenúj-lét adandó az összes államok közül Románia lesz az első, amely Magyarországgal gazdasági szerződést köt Visszatérve újjáról Bratianu azonnal el fogja rendelni az ily irányu munkálatok megkezdését.

A portorossai egyezmény vitája.

Genova. A forgalmi bizottság plenáris ülésen letárgyalta Ma-

gyarország jelentését, a melyet Teleszky és Walter magyar delegáltak tejesztettek elő. Majd elhatározták, hogy felveszik azt a jelentést is, amely megállapítja, hogy Magyarország csak, mint egyenrangú fél vesz részt a konferencián. Legvégül megállapította a bizottság a ma meglevő forgalmi berendezések helyreállítására és megjavítására vonatkozólag. Az ülésen szóba került a berni és portorossai határozatok végrehajtása is azon államok részéről, amelyek aláírták az illető határozatokat. A portorossai egyezményt el akarják fogadtatni azokkal az államokkal is, amelyek még nem csatlakoztak hozzá, olyan mérvben, amennyire azt az egyesek speciális helyzete kívánja.

Katonai lázadás Plevljében.

Tegnap jelentés érkezett Beogradba, hogy a horvátokból rekrutált 48. ezred legénysége, mely Plevljében állomásozik, felfázadtak s adott jelre puskatűzet adtak s azt követelték, hogy azonnal küldjék őket haza Horvátországban.

Illetékes helyről nyert értesülés szerint igaz az, hogy a 48. ezred néhány embere eltávozott a közel fekvő magaslatra, onnan néhány lövést adtak le, azonban felebbelvölki felhívására azonnal visszatértek a taktanyába.

Valóiban azonban, hogy az egész vagy egy nagyobb része felfázadt volna.

A sarajevói II. hadsereg parancsnoksága azonnal kiküldött egy ezredes hadbíró, aki a nyomozást megfogja tartani s megállapítja az esetnek okát is.

Újabb jelentések szerint a horvát katonák közül egy 40 főből álló csoport a horvát blokk izgatására felfázadt. A csendőrség azonban megakadályozta a katonák ama tervét, hogy megszökjenek.

A lázadókat átadták a katonai bíróságnak.

Az új.

Írta: Illy János.

Nem beszéltem még nektek a nagybátyámról, Cselenyev Kristófról! Hozzá megyek most! Kéretlen! Az öregnek különben jó barátja! — itt a fejével a tanácsos szobája felé bökölt.

— No szervusztok! — szól, miután levelet a szakadt, öreg irókabátot! — Téged se foglak újra viszont látni! Gyerekek, azt hiszem, itt már aligha találkozunk! De azért nem feledkezem meg rólotok! Látni fogjuk még egymást!... Pá! Szervusztok! — és könnyed léptekkel lebbent ki az ajlón.

— Fiúk! — szólalt meg Tevernyák, a legöregebb díjok, — ebből, amit Csáty most mondott, egyellen egy szó sem igaz! Csátyt kidobták! Nekem az öreg elmondta tegnap délbén, mikor olyan sokáig benn voltam nále, hogy máma fölmondanak neki!

Furcsa kiébrándult csönd szá-

kadt le a dohos, akasztáru öreg hivatala. Mintha egy gyönyörű émet döngöltek volna ki a kollegák szemeiből.

— És tudjátok, — szólalt meg újra Tevernyák, — hogy mindből sem igaz egy huncut szó sem, amit eddig beszélt nekünk az a lökött Csáty, de egyetlen szó se... szegény gyerek ez... éppen olyan szegény... mint mi vala mennyien itt...

Hát hazudott! Becstelenu! hazudott Csáty! Egyszer parázslott föl az ő szomorú életükben egy szép, gazdag fiúnak a barátsága és ime ez lett belőle... csunya, sárba rántott hazugság!

Az éjtő féltéken, bátorianul kinyílt. Kérdés, egyszerű ruhás parasztlaszonny áll meg benne. A hangja reszketőn mozdult meg a küszöbön.

— Csáty Dénest keresem!

Az akták fölé borult fejek mind arra mozdultak.

— Csáty Dénes?

Egymásra néztek.

— En az anyja vagyok! — szólalt meg újra a bátorian hang, — Az édesanyja? — ugrottak föl egyszerre valamennyien. — Kerüljön beljebb, néném! — tartotték rá szives szóval.

Leültették, éppen a fia elhagyott íróasztalához. Újra egymásra néztek. Tevernyák szólalt meg:

— A... a Dénes elutazott valahova... Egy pár napra, elküldték vidékre...

— Jaj, jaj... — sópáncodott az aszony... — egyszer gyűvök föl erre a messzi Pestre... akkor is elmeg...

— Hát milyen üzenetet hagyjunk a fiának, néneke? — kérdezték egyszerre hárman is.

— Hát csak annyit édes jó te kintetes uraim, hogy bécstülje magát a hivatalában, mert az apjuk igen beteg, oszt... bizony mán nem igen tudjuk segíteni... legyen a maga embere... csak ennyit...

Itt eleredt a könnye az asz szonyinak. Főcsukló zokogása

ulat hasított magának a csöndben egy csomó tanácsotlan, becsapott, elszáditott, becsületes szívű kopott kis díjok közé.

A tanácsos ur ajtaja kinyílt.

— Mi az uraim? Ki van itt? — szóló ki az öreg. Meglátta a síró aszonyt.

— A... a Csáthy Dénesnek az édesanyja, kérem — dadogta Tevernyák.

— Egy kis pogácsát hoztam neki, adják oda neki a tekinetes urak, — törögtette szemét Csáthyne, — itt van, az uraknak is egy kevés és könnyein keresztül mosolyogva nyújtotta a kemény porácsákat.

Öszerezde a holmiját, csöndes léptekkel csoszogott az ajtó felé.

— Isten áldja az urakat!

Mikor künn volt, Tevernyák fölálott a helyéről, a hangja elszántan, keményen csengett:

— Jöjjenek velem uraim! — és a főnök szobája felé indult. Odabenn ünnepélyes, könytől

Az állam kerületi felosztása

Beograd, Április 28.

Nagy érdeklődést keltezt az állam kerületi felosztásának rendelete, amelyet Ófelsége Bukarestben látott el legfelsőbb jóváhagyással.

A rendelet szerint, — amelyet a beogradi lapok részletesen ismeretnek, — az ország harminc három kerületre oszlik, még pedig: Montenegró 1, Dalmécia 2, Bosznia-Hercegovina 6, Horvátország 4, Szlovénia 2, Szerbia 13, Dél-szerbia 5 kerületből áll, a vajdaságnak pedig csak egy önálló kerülete van.

Az eddig önálló hatáskörrel rendelkező városok bele tartoznak valamelyik rendes kerületbe. A legnagyobb megütöztetést kelt a rendelet az a része, amely a Vajdaság felosztását tárgyalja, ezerről a Vajdaságnak csak egy kerülete van, míg a legnagyobb része ugyanis a kerületek hatásköre alá tartozik. Néhány kerület beosztása, amelyek bennünket is érdekelnek, a következők:

Beogradi kerület: Beograd székhellyel. Hozzá tartozik: Beograd városa, a régi beogradi kerületből a beogradi járás, a vrácsári és Száva menti járások, a Bánától ehhez a kerülethez tartozik: a

pancsevoi járás P. névo várossal, a velika becskeréki járás Veliki Becekerék várossal, a kovacsicai, turzibecseji, csenei, zeombolyai, velikikikindai s turzikánizsei járások. A Bácskából a beogradi kerülethez tartozik: a staribecseji, sentai, zagylyai és titeli járások, Stara Kaniza, Senta és Staribecsej városok, kivéve Kalyot és Stara-Pazovát.

Bácskai kerület Novisád székhellyel. Hozzá tartozik: Baranya megye, Bácsbodrogmezőnek a beogradi kerülethez nem csatolt része, Novisád, Subotica és Sombor városok.

Dunamenti kerület Smederevo székhellyel. Hozzá tartozik: a régi smederevoi kerület a régi beogradi kerület egy része, a Bánától: a kovini, belecikvai, vráci, alibunári, zicsfalvai és ittheti járások.

Osijeki kerület Osijek székhellyel. Idetartozik: Verőcmező, Osijek várossal, Pozseg megye és Belovár Körös megye, a csezmai és krusevaci járások nélkül.

Szerémségi kerület Vukovár székhellyel, melyhez a régi Szerém megye tartozik és Zemun városa is.

A rendelet értelmében a közigazgatási rendszer is megváltozik.

ség igazgatója, mint az egységes párt hivatalos jelöltje most járja be kerületét. A harc közte és Nagy Pál független kisgazdapárti jelölt, a régi képviselő lözött igen heves lesz.

A nagybácskai kerületben Láng János, a ker. nemzeti egyesülés párti képviselő, Herczeg Ferenc hírlapíró, Rác Vilmos dr. az egységespárti nem hivatalos, Kera Aurél dr. szíatén egységes párti nem hivatalos és a ker. ellenzék jelöltje dr. Boróczy Kál

mén bajai ügyvéd állnak egymással szemközt. Az bizonyos, hogy itt pótválasztásra kerül a dolog.

A tompai kerületben Balogh Gyula a hivatalos jelölt. Ő azonban má a kerületre pályázik. Helyébe némelyek báró Podmanicky Endrét kívánják hivatalos egységespártinak. Sokan a kerületbeliek közül báró Vojnits Sándort szeretnék megnyerni. A keresztény ellenzék jelöltje a kerület régi képviselője, dr. Koródi Katona János.

Bárány paprikás.

Ludaspusztáról tegnap a ludasi rendőrök egy dühöngő ördögöt szállítottak be a városi kórházba. A kisérő hivatalos közeg a szerencsétlen embernek a kórházba történő beszállítása okául nem minden napi esetet mondott el. A minden fázisában érdekes eset Ludason Gönc Márton tanyáján történt a napokban.

Gönc Márton gazdálkodónak tanyája kissé távolabb fekszik a helységtől, a hol Gönc gazda Veron nevű 18 éves, Márton 28 éves és Anna 1 éves gyermekeivel lakik. Feleségét nem régen temette el és azóta a házi munkát Vera lánya látta el.

Márton, akit a katonaságtól mint gyenge idegzetű elbocsajtották a gazdaságra ügylet fel. Nem volt mindig beszámítható és ezért nem is vették szigoruan.

Hűtlen azonban váratlan fordulat állott be ifj. Gönc betegségében.

Hűtlen este felment a padlásra és a konyha szabad tűzhelye fölé kölelt köölt.

Nővére kérdésére, hogy mire akarja használni a kölelet, azt mondta, bárány paprikást akar enni és ezért egy bárányt fog levágni és azt a konyhában fogja lekvázzni, mert kint rossz idő van. Gönc Vera nem tulajdonított fontosságot a dolognak, bár tudta hogy nincs bárányuk.

Idősb. Gönc Márton ebben az időben bent járt a községben, ahol lóra alkudott.

Gönc Veron ebéd után átment a szomezéd tanyájára, hogy on név köllös tyukot hozzon.

A szerencsétlen ezt az alkalmat felhasználva az épületet megára zárta, ahol bent volt az egy éves Anna is.

Négy óra felé a tanyára jött

Zalla János, aki Gönc Veronnak udvarolt. Zallának feltűnt, hogy a tanyán nem lát senkit és ezért az ablakon beszórtetett.

A zajra ifj. Gönc Márton ki nyitotta az ajtót. Keze és ruhája véres volt. Zallának halk hangon mondta: Ne sörögj, nem akarom, hogy meg tudják. Tegnap egy bárányt hajtottam el a szomszédból. Most akarom levágni. Mire Veron visszajött, jó bárány paprikást főzök.

Zalla János a félig nyitott ajtón emberi nyöszörgést hallott. Miután ifj. Gönc kezébe kés volt, nem mert támadólag fellépni, hanem kérte, hogy hívja meg őt is vacsorára.

A szerencsétlen ember késséggel ajánlotta fel szívesességét és kinyitotta az ajtót, hogy Zallát beeresseze.

Zalla János a konyhában rémes látványnak lett szemtanúja.

A tűzhely feletti kötélen lógva találta Göncék egy éves Anna nevű gyermekét, akiből patakzott a vér.

A helyzetet figyelembe véve, Zalla ez ördög emberre ráámadt és azt a konyhába levő szék alá húzta csizmával fejbe vágta, hogy eszméletlenül zuhan a földre.

A hallálal vívódó gyermeket kiszabadította kötelekeiből és be kötözve átvitte a közleges tanyára, ahol az áldozat nővérét is megtalálta.

Az orvos az áldozaton levő szurások bekötésénél konstátálta, hogy a teljes csak kisebb szurásokat ejtett a gyermekben, mert valószínű kirozni akarta.

A csendőrségen tett feljelentés után a helyzire kiszálló csendőrök elfogták és megkötözve hozták Subotícára Gönc Mártont.

Választási mozgalmak Magyarországon

A magyarországi képviselőválasztási mozgalmakkal kapcsolatban a következőket jelenti tudósítónk a felsőbácskai választási mozgalmakról.

Herceg Ferenc, a bácsalmási kerület egységespárti hivatalos jelöltje visszalépett. Helyébe egyesek dr. Alföldy Béla volt óbecsei járásorvos akarják egységespárti hivatalos jelöltté megválasztani. Hogy őt jelölje a budapesti központ, avagy dr. Seuer György államtitkár, az néhány nap múlva dől el. Dr. Steuer azonban a központi jelöltéstől függetlenül mindenképpen fölveszi a küzdelmet. A kerületi ellenzék jelöltje Miklósy István budapesti főgimnáziumi igazgató. Van azonkívül több Rassay s más párti jelölt is.

Baján nap nap után változik a helyzet. Dr. Kics György, a volt képviselő, aligha fog föllépti, mert nyugalomra vágyik. Hogy ki lesz az egységes párt hivatalos jelöltje, az még bizonytalan. Ha igaz az, amiről Baja város mértékadó körében beszélnek, hogy t. i. báró Vojnits Sándor, kezd a megyebeli ügyek iránt érdeklődni, úgy mit den kétség felül áll, hogy ő lesz az egységes párt hivatalos jelöltje. A párt, melynek 2 év óta tagja, már régen szeretné őt aktivitásban látni. A ker. ellenzék Friedrich pártja Poók Jánost, a Haller párt pedig Lendvay Istvánt, az ismert íróit lépteti föl.

A jánosalmi kerületben dr. Marschall Ferenc, a Falu Szövet

remegő arccal megállt a tanácsos előtt a kis csapat.

— Tanácsos ur... nagyon kérjük, vegye vissza Csáhyt!

A főnök tégra nyitott szemmel bámult a didergő, ijedt kis varéb csapatra!

— De mi jut eszükbe az uraknak!

— Ez egy szegény, nyomorult gyerek, aki egyetlen reménye a szüleinek, kérem, főnök ur, vegye vissza a hivatalba.

A tanácsos arcán megenyhültek a vonások.

— Jó kérem, majd meglátom! Egy hét múlva Csáhy újra ott áll az íróasztalánál egy reggel és buzgón kö mölt egy aktát.

A kollégák közömbösen üdvözölték, mintha csak tegnap látták volna utoljára.

Ugy tíz óra felé föllált az asztaltól és szokott pózban, hátát az íróasztalnak dőlve beszélt:

— Hát gyerekek, az örökségtől egy lóra nem lelt semmi! Ura beálltam köztetek, míg ki nem beülök teljesen az ő egylet!

— Te... téged egy parasztság szony keresett! — szólalt meg Teve nyák!

Csáhy arcán egy ijedt válllám szökött át,

— Nem mondta meg, hogy kicsoda?

— Nem csak annyit mondott, hogy... otthonról jött!

— Ja igen... — keresgélte meg nyugodva a levegőben a tekintetével... tudom már... egy... egy szegény bűnösazonny a tanyánról... meg szokott engem látogatni, ha Pestre jön!

Azzal fölcsejtette az arany-cigarettárcát és megkínálta először Teve nyákot:

— Parancsolj!

Teve nyák egy darabig szuró pillantással nézett Csáhyra, aztán egy határozott, kemény hang mozdult meg az ajkán:

— Köszönöm nem kérek!

— És sorba mind a többi egy-másután.

— Köszönöm! Nem kérek!...

(Vége)

Halálos elgázolás Novisádon.

Novisádról jelentik: Tegnap dél előtt a Pirosi uti vasúti állomáson súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek két szerencsétlen áldozata most vívódik a halállal a noviszádi kórházban. A katasztrófa részletei a következők:

Az állomás északi szomszédágában vezet át a vasúti állomáson a Pirosi ut. Az állomás szabály szerint előirt sorompóval van el látva, amelynek vonóját idején természetesen lezárva kell lenniük.

Csütörtökön délelőtt 10 órakor az ura tért kocsiával Csirics Zsivójné parasztszöszny és 13 éves leánya. A szekér — miután a sorompó nem volt berekesztve — gyanútlanul dőccögött uton a pályafelé. A szekéren ülők a kocsi zörgése miatt nem hallhat

ták, hogy a sineken a noviszádi állomáson Subotica felé irányított tehervonat közeledik. A pályafelét itt különben is kanyarodik, s az őrház is eltakarhatta a vonatot, amely éppen akkor robogott elő, amikor a szekér a sinekre ért. A teljes sebességgel haladó vonatot már nem lehetett megállítani, a mozdony maga alá gyűrte és darabokra tépte szét a lovat, a szekér pozdorzájá zuzdótt széjjel. A rajtaülőket, Csirics Zsivójné és leányát az összetört kocsi elkarcsúzott oly súlyosan megsebesítette, hogy véresen és eszméletlenül vonszolta őket meg néhány lépésnyire a mozdony.

A vonatot természetesen azonnal megállították, a két súlyosan sebesült áldozatot ideiglenesen be kötözték, s a mozdonyon bevitték

a pályaudvarra, ahonnan eszméletlenül állapotban a kórházba szállították őket. Az asszony életben maradásához semmi remény sincs. A kisleány sebetülése is súlyos.

Az átjáró melletti, 176. számú órházban szolgálatot teljesítő vasutas azt állítja, hogy a jelzőkészülék megromlott, a jelzést sem hallotta, ezért nem bocsájtotta le a sorompót. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség?

HIREK

— Egyházmegyei hír. Ralle Károly kúriai id. adminisztrátort ugyanoda lelkészévé nevezték ki.

— Erzsébet hercegnő állapota javul. Athén. Erzsébet hercegnő állapota lassan, de állandóan javul.

— Károly exkirály emléke. Budapest. Az elhunyt Károly exkirály emlékének megőrzésére bizottság alakult.

— Basaricsek Beogradban. dr. Basaricsek György radicspárti képviselő Beogradban tartózkodik, állítólag magánügyben érkezett a fővárosba.

— A horvát kormánybiztos lemondással fenyeget. Demetrovics György horvát kormánybiztos bejelentette a kormánynak, hogy állásáról lemond, ha a kormány nem vonja vissza a képviselőt rapidijk felemeléséről szóló törvényjavaslatot. Biztosan képviselő akar lenni...

— Államfői látogatás. Brüsszel. A svéd király május hó 2-án, az angol király pedig május hó 8-án a belga királyi pár látogatása céljából Brüsszelbe érkeznek.

— Shantung kiürítése. Bordeaux. A japán kormány kijelentette, hogy Shantungnak megkezdett kiürítését folytatni fogja, míg összes csapatait onnan ki nem vonta. Shantungban ezidőszereint heves összetűzések vannak a különböző katonai kormányok között. Japánnak ellökelt szándéka az, hogy szigorúan megőrizze semlegességét.

— Szípetics képviselő. Bicsi jelentések szerint Szípetics, hírneves horvát emigráns az osztrák parlamentbe képviselőnek jelölték.

— Goga Oktavián nem vállal mandátumot. A román liberális párt egy megüresedett erdélyi kerület mandátumát felajánlotta Goga Oktaviánnak. Goga azonban kijelentette, hogy nem vállal mandátumot.

— Francia követségi Beogradban. Ma a francia követségen ebédet adtak azon francia képviselők tiszteletére, akik Henry Lorrain egyetemi tanár vezetésével Beogradban időznek.

— Góf Mailáth Géza 25 éves püspöki jubileuma. Erdélyi katolikus egyházi előkészületeket tesz gróf Mailáth Géza püspöki jubileumának megünneplésére. — Május hó első jén fényes ünnepélyek keretében ült meg püspökiségének 25ik évfordulóját. Ez alkalomból az összes katolikus templomokban ünnepi istentisztelet lesz.

— A Zecsevics tábornok ügyét felülvizsgáló bizottság ma délután alakult meg. Elnöke a radikális dr. Ivkovicot, alelnöke a demokráta Magasevicset, titkárnak pedig egy agrárpártit választottak meg.

— Magyar konzulátus Temesváron. Temesváron egy magyar konzulátus felállítását tervezik, mely egyúttal utelvelek látogatására is megbízást kap. Mint elvárjuk, temesvári magyar konzulátus Szász Tibor volt vármegyei főszékeséget foglalkoztatni.

— Reorganizálják a romániai pénzügyi igazgatást. Bukarest. — Bratianu Uuila román pénzügyminiszter hosszabb ellenőrző utat tett Erdélybe. Erről az utjáról most tért vissza. Visszatérése után kijelentette, hogy a romániai pénzügyigazgatás teljesen kielégített és az ott látottak és tapasztaltak arra az elhatározásra bírják, hogy az erdélyi rendszert az állam egész területén megvalósítja a pénzügyigazgatás teljesen egységesítéssel. A pénzügyminiszter utját Erdélyben a Bukovinában a jövő hét folyamán folytatni fogja.

— Boszniai falparosok Beogradban. Tegnap indult Bosznia-Hercegovinából az ottani falparosok egy küldöttsége Beogradba, amelyben tekintélyes iparosok vesznek részt. A küldöttség a kis falparosok egyesületének megbízásából jár el és kéri fogja az erdélyi minisztert, hogy az existenciájukban veszélyeztetett iparosoknak nyújtson támogatást és tegye lehetővé, hogy a nagyrészen kivitelre is dolgozó iparágakai megmentsék.

— Nyugdíjzás. Az agrárreform miniszter Kirics Szilvákó dr. a városi agrár ügyek vezetőjét saját kérelmére nyugdíjazta.

— Horvát-Szerb konyha Saratovban. D. Neusen jelenti Moszkvából, hogy Saratovban a közeli napokban horvát-szerb konyhát nyitnak meg. A konyhában 500 gyermeket foglalkoztatni fogják. A konyha fenntartási költségeit a jugoszláviai adományokból fedezik.

— Letartóztatott kommunisták. Marbor. Az itteni határrendőrség letartóztatott egy jól ismert kommunista diákot, aki Bécsbe akart utazni. Megmotaoskor egy hosszú sifirozott levelet találhat nála, melyet bécsi kommunistáknak vitt. A legutóbbi időben zsebrei kommunisták sürdün érintkeztek bécsi elvtársaikkal.

— A naplár megreformálása. Megemlékeztünk már arról, hogy Rómában komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a mostani kalendáriumot megreformálják és pedig oly módon, hogy az újítás után az esztendőnek egyes napjait állandósítsanak, ezután minden dátum minden évben ugyanazon napa esnék. Például az újév s egyéb ünnepek, az év szakok mindenkör egyelőre meghatározott napokra esnének. Eme terv megvalósítása céljából a napokban Rómában amerikai argoi, francia, belga astronomusok ünneke össze s megkezdék tanácskozásait a reform kérdésében. Tekintettel arra, hogy a szenteszének a reform ellen nincs kifogása, híhele, hogy a tervezett reform meg is valósul.

— Birok kirajzolás Csehslovákiaiban. Prága. A kormány külön rendeletben utasította a hatóságokat, hogy gróf Andrássy, gróf Apponyi, Windischgrätz herceg és Rakovszky birtokait a legutóbbiban sajátítsák ki.

— Szovjet fizeti különítmény Berlinben. Berlin. Megkezdett az első szovjet fizeti különítmény, negyven vörös fizeti Ga'ovszki vörös tábornok vezetésével.

— Földrengés Japánban. Páris. Japánban óriási földrengés volt, amelynek sok halottja és sebesültje van. Összes táviró és telefon vezeték megromlott.

— Magyar tanár a kolozsvári egyetemen. Kolozsvár. A közoktatásiügyi miniszter Kriatof György szászvárosi gimnaziumi tanár a kolozsvári egyetemen a magyar nyelv és irodalom rendes tanárává nevezte ki.

— Nemzet-lengyel szerződés? Páris. Cochon kommunista képviselő, Genovából visszatért Párisba. Újjáról a lapoknak beszámolt a egy nyilatkozatában annak az aggályának ed kifejezését, hogy a genovai konferencia meglepetést hozhat Franciaországnak. Ez pedig nem egyéb mint az, hogy Németország és Lengyelország március hó 31-én szerződést kötöttek. Cochon azt állítja, hogy olvasta a szerződés szövegét. A lengyelek határozottan cáfolják, hogy ilyen szerződés létezőt volna.

— Magyarország visszaakarla telepíteni az utódállamokból beköltözötteket. A magyar kormány Prágában, Beogradban és Bukarest diplomáciai lépéseket tett, melyeknek célja az utódállamokból Magyarországra beköltözötteket visszatelepíteni, mert Magyarország nem képes ezokat elhelyezni s foglalkoztatni. A magyar kormánynak ez az akciója azonban sikertelen maradt, mert mind három kormány e kérdésben elutasító magatartást tanúsított s kijelentette, hogy nem hajlandó a kiköltözötteket ismét visszafogadni.

— Az új washingtoni követ. Washingtoni követté Pav'sics eddigi madridi követet nevezték ki, aki már el is hagyta a spanyol fővárosát, hogy új állását elfoglalja. Madridi követté dr. Dragomir Jan-kovicot nevezték ki.

— Vasúti konferencia. A vasúti szállításokból származó felszólalások egyöntetű elintézésének megállapítása, valamint az egyes igazgatóságok közötti a felszólalásokkal kapcsolatos ügykezelésnek szabályozása céljából az állam területén levő igazgatóságok május hó 3-án konferenciát tartanak.

— 1922 — sok eszvel. Párisból írják: A francia családosi meteorológiai állomás titkára, Gabriel abbé, aki a meteorológia terén előrendű szakértelmű, kijelentette, hogy az 1922. évben sürdün lesznek eszések. Az abbé kijelentése annál is inkább figyelemreméltó, mert megfigyelései 1835 ig nyulnak vissza és tapasztalatai szerint minden száraz esztendő után esős év következhetik s az esős évet viszont mindig száraz esztendő váltja fel.

— A franciák Essen Frankfurt és Mannheim megszállását tervezik. München. A francia minisztertanács a napokban Fock marachall bevonásával ülést tartott. A minisztertanács foglalkozott azzal az eshetőséggel, hogy nem sikerül a Németországnak nyújtandó nemzetközi kölcsön s hogy Németország vonakodni fog a jóváérteli teljesítéseket az eddigi mértéken felül felelni. A minisztertanács erre az esetre elhatározta, hogy ebben az esetben teljesen állandóan fog eljárni. Ecéből elhatározta, hogy 10 évfolyamot behívna katonai szolgálatra s azokkal megszállják Essent s Majnament Frankfurtot és Mannheimi. E megszállás legkésőbb június hó 1-ig megtörténik. E hír még megerősítésre szorult, Hiteles formában azonban ezt a hírt sehonnán sem erősítik meg.

— Feltelesen engedélyek devizák vásárlására. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a Nemzeti Bankon kívül annak fiókjai is adhatnak az iparosoknak feltelesen engedélyeket devizák vásárlására, azon esetre hogyha nyersanyagokat kívánnak beszerezni. Az iparosok ilyen esetekben írásbeli kérelmükkel az iparkamarához, ahol pedig kamara nincsen, az iparkamarsághoz fordulhatnak, annak megjelölésével, milyen és mennyi nyersanyagra kell a deviza és milyen pénzben. Az engedélyvel csakis azt az árut szabad vásárolni és fizetni, amelyre az engedély szól.

— Műltös amerikai örökség. Milosevics Ferenc spliti asztalos, a rapokban táviratot kapott Amerikából, hogy egy ottani nagybátyja végrendeletileg 40.000 dollárt hagyott rá. Ezen összeg megfelel 3 millió jugoszlávnak. Milosevics rövidesen kimegy Amerikába, hogy az örökségét felvegye.

KORZO MOZI Aprilis hó 27-30-ig, esztörtöktől vasárnapig

Vajda Ernő világhírű szindarabja a Geständniss filzen

Szerelem vására.

Nagy dráma 7 felv. Főszereplő: Mária May. Mérsékeltlen felemelt helyárak.

LIFKA MOZI Aprilis hó 27-30-ig esztörtöktől vasárnapig

Amerika körülrajongott gyermekszinészenek felléptével

Dynthi a rikkancskirály.

Nagy dráma a kínai opiumbarlangok borzalmaiból 6 felvonásban.

Tizedes — mint ezredes. Múltévi esetei közzölnék a román lapok. Buhuso György teljes hat éven át mint ezredes jelent meg az országban mindenütt, noha csak tizedes volt. Megállapítás szerint különösen ünnepélyek alkalmával jelent meg, mint ezredes s mindenütt csak addig tartózkodott, míg mindenki megismerte az „ezredes urat.” Cornial besti városban megjelent egy szoborleleplezésen, s az összes előkezők előtt nagyszabásu beszédet mondott, majd levétele magát ezredesi egyenruhában az ünnepély kiválóságaitak között kövén, a prefektus mellett. — 1920 ban április 1 én érdemei elismerésül mezőgazdasági megbízottnak nevezték ki. Az Avarscu kormány idejében rendelkezési állományba került. Az ezredes a galici fozház legünnepeltőbb tagja

A családi pótlékok felvételéhez szükséges prijavnica nyomtatvány kapható a Szent Antal nyomda kegytérny, könyv és papírkereskedésében. Jeladóva u. 10. szám.

Dr Vécsei Jenő orvos rendelője nem i betegek részére Lakása: VI. Ciril Metod trg. 12. Vojnich Piroksa-féle ház. Rendel. d. e. 7-9-ig d. u. 2-4 ig és 5-7 ig

A tisztviselők

létszámcsökkentése számokban.

Az a bizottság, mely a felesleges tisztviselők létszámának megállapítása céljából kiküldetett, befejezte munkáját s a pénzügyi bizottságnak az egyes tárcák keretében a következő csökkentéseket hozta javaslatba: (A felsorolt számok közül az első jelenti azoknak a számát, akik utózzal végleges kinevezést nyertek, az utóbbi szám pedig azokét, akik ilyen kinevezést nem kaptak).

Az igazságügy miniszteriumban 653. 684. A közoktatásügyi miniszteriumban 18 6 Vádészügyi miniszteriumban 67. 11 Bűny miniszteriumban 247. 447. Közvesztésügyi miniszteriumban 26. 222. Külügy miniszteriumban —. Pénzügy miniszteriumban 641. 2107. Egvedésügyi igazgatóság nál 24. 16 Hadügyi és fegyverszerkezeti miniszteriumban —. 91 Epi-tásügyi miniszteriumban 75. 85. Közlekedésügyi miniszteriumban —. —. Posta és táviratügyi miniszteriumban 969. 1701. Mezőgazdasági és vízügyi miniszteriumban 241. 230 Erdő és bányai miniszteriumban 69. 97. Kereskedelem és iparügyi miniszteriumban 31. 40 Szociálpolitikai miniszteriumban 151. 258 Agrárreform miniszteriumban 44. 5. Alkormányozó miniszteriumban 4. 7. Összesen: 3260. 6036

Az összes száma a csökkentésre javaslatba hozott állásoknak 9296

Az 1922. évi költségvetési javaslat szerint a megszüntetésre javasolt állások száma 21586 ezzel szemben a létszám csökkentés bizottság javaslata 29.942 vagyis 2356 tal több.

E hír már napok óta terjed a legkülönbözőbb formában s a tisztviselők és állam alkalmazottak között nagyobb nyugtalanságot keltett. Már eddig is — áll-

tólag — több alkalmazott eibocsátását rendelték el az egyes miniszteriumok. Mi azonban abban a meggyőződésben vagyunk, hogy az aggodalom tulzott s nincs azütség arra, hogy egyesek fölösleges izgalomnak tegyék ki magukat.

A tudósítás szerint a közölt számok csupán azt jelentik, hogy ennyi állást szüntettek be; ami nem jelenti azt, hogy a valóságban annyi tisztviselőt, illetve állami alkalmazottat bocsátjanak el, amennyit a fenti kimutatás feltüntetett, mert nincs minden állás betöltve. Az elbocsátandók számát csak is abban az esetben tudnók megállapítani, ha tudnók azt, hány állás van tényleg betöltve, s hány volt rendszerezítve.

Lapunkban megemlékezünk már, hogy sem az esküt tett, sem az utózzal kinevezett, vagy pedig az előírt minősítéssel bíró alkalmazottakat nem bocsátják el. A fenti két szám közül előnék közölt szám tehát azt jelenti, hogy az egyes tárcák keretében ennyi rendszerezített állást fognak megszüntetni, illetve a rendszerezített állások számát lecsökkenteni.

Nem ismerjük a tényleges létszámot, nem is tudjuk, hogy mikora az egyes reszortokban a mostani, illetve lecsökkentés után még megmaradó állások (helyek) száma: de elvileg nem lehetetlen az sem, hogy az egyes miniszteriumokban még újabb kinevezések is történjenek. Például elképzelhető, hogy az igazságügyi tárcá keretében most rendszerezített állások száma 500, lecsökkentés után marad 7847, a tényleg alkalmazottak száma 7250. Ebben az esetben még 598 újabb kinevezés történhetik a létszámcsökkentés dacára.

Bármilyen legyen azonban a valóság, a bizottság munkáját akkor végezte volna el a legcélszerűbben, ha javasolja az egész szociálpolitikai miniszterium megszüntetését.

Kétségtelen ugyanis ez, hogy a nem utózzal tisztviselők teljes száma: 6036 valamint a közlekedésügyi miniszterium tárcájának keretében csökkenésre javasolt állások közül egy nagy százaléka szintén nem utózzal alkalmazott s így ezek is mind annyian el fognak bocsátatni az állam alkalmazottak kötelekéből. Ennek az elbocsátásnak az a jelentősége, hogy az állam kormányzat megszűnik ezeknek existenciális érdekeiről gondoskodni s minden biztosítás nélkül kilökötnek ezek az alkalmazottak a nagy élet forgatagába. — Nem gondol ezzel senki, hogy ezek családikkal hol találják elhelyezést s hogy egyáltalán tudnak-e megfelfelé elhelyezkedést találni.

Egy két ember még könnyen bele tud illeszkedni az állam gazdasági rendjének ama kategóriájába, ahol a szabad foglalkozásuk találnak megfelelő elhelyezkedést; kérdés azonban lehetséges-e az akkor, amidőn ezernyi ezer emberről s nagyon sok száz családról van szó. Ha a szociálpolitikai miniszterium gondolkodásának tárgyát képezi, az állásuktól megfosztott emberek gazdasági elhelyezkedésének kérdése, s ha ezt a gondoskodást komoly eradményekkel látványosított igyekezet fogja követni, akkor megmarad a szociálpolitikai minisz-

terium létjogosultsága; ellenkező esetben azonban reája alkalmazandó elsősorban; censeo esse defendum.

Nem hisszük azonban, hogy bekövetkezzék az az eszodalom, mely az állami alkalmazottak körében lappang s mely ezidő szerint észrevehetően megbénítja sokak munkakedvét s akcióképességét.

Törvényszék.

Egy panamista erkölcsi halála.

A Bakos féle fa panama utolsó akciójai tegnap a törvényszéken hangzottak el.

A törvényszéken, ahol a szokatlanok a rendkívüli esetek a tegnapi szenzációs tárgyaláson megförténi, hogy néhányan a feljelentők közül, akiknek csak 4500 koronájuk veszett el a teljes becsütelével együtt a bíróság előtt kijelentették, hogy nem tartanak igényt a pénzükre.

A tárgyalás és az eset részletei egy hidegen számító ravasz ember észjárására világítanak rá.

Bakos Ernő vasutagazgatósági tisztviselő 26 éves a múlt év őszén több subotici ismerősének ajánlatot tett, hogy tőle olcsó tűzölő fát rendeljen.

Az ismeretes ősi nagy fahiány idején a közönség hiszékenységet felhasználva a tette s azt mondta, hogy Horvátországból nagy mennyiségű fát rendel a vasutagazgatóság, amelyből neki nagy részeseése van. Ezt a fát olcsó pénzért kínálta ismerőseinek, akik nagyobb megrendelést tettek nála. Egész vonat farakományokat adott így el Bakos, amelyekért a pénzt mindenütt előre felvette. Hogy az esetleges gyanút magáról eltérte a vasutagazgatóság hivatalos nyusztált használta fel, amin hiány nélkül elismerte a neki befizetett összegeket. A nyugtáakra főnökének nevet hamisította rá.

A közönség jóhiszeműségét bizonyította, hogy a téli időszak után még januárban is vették a fát, amely azóta természetesen olcsóbb lett.

Bakos a legvalószínűbb kiforgásokkal és ígéretekkel szórakoztatta a türelmetlenkedő megrendelőket.

A hosszú várakozás után végre Lagnei Janosnak gyanussá vált az ügy és jelentést tett a rendőrségnek.

A detektívek akkor fogták el Bakost, mikor két újabb áldozat jelöljével beszélgetve ajánlotta nekik soha érkező fát vaszon tételekben. Az előlegbe adott összegek már nála voltak, mikor a detektívek elfogták.

A rendőrségen tett vallomása szerint másnap este akart átszökni a határon hitelezői és megrendelői előtt.

A törvényszéken dr. Pavlovica bíró kérdéseire vonatkozóan válaszolt. Nevekre és dátumokra nem emlékszik pontosan.

Az elnök kérdésére, hogy hová tette a pénzt, amely csak 60000 koronát tesz ki, úgy válaszolt, hogy a pénzen valúist vásárolt. Általában valutával kereskedett. A felvett összegeket ebbe a vállalkozásába fektette. Szándéka

volt a pénzt vissza fizetni a megrendelőknak, de barátja bizonyos Hegedüs nevű esyén, aki Magyarországon bonyolította le üzleteit, pénzének nagyobb részével megszökött.

A tárgyaló terem padjaiban sűrűn egymás mellett üve vára kosznak az érdekeltek felek.

Az elnök kérdésére, hogy kitől mennyit vett fel a vádolt egymás után mondták be 4500,—8000,—6000 koronás megrendeléseket.

Poka Erzsébet és Nemes Agost kijelentik, hogy a pénzt nem igénylik és nem kívánják a vádolt megbüntetését.

A bizottság ezután tanácskozással vonul vissza. Félórai megbeszélés után Dr. Pavlovics elnök felolvasta az ítéletet, mely szerint Bakos Ernőt bűnösnek mondja ki, az ide vonatkozó paragrafusok és törvények alapján először közhivatalbeli visszaélés, hamis okirat kiállítás miatt, továbbá csalás és sikeresítés miatt, miután kiderült, hogy a Gradienszka banktól három ruhadarabot vett át mintának amiket elsádozt és a pénzt saját céljaira fordította.

Beszámítva büntetlen előéletét három esztendő fozházra ítélték, amelyből három hónapot kitőlőtlenek vezz.

Elrendelt továbbá a bíróság, hogy az ítélet jogerőre emelkedéséig a vádolt vizsgálati fozházban maradjon.

A vádolt az ítélet ellen felebezett.

A vádat dr. A r a d s z k i királyi főügyész, a védelmet dr. Zinger Simon képviselte.

Tőzsde.

— április 27.

Beogradi zárlat:

London	—	308
Páris	—	642 70
München	—	370
Prága	—	138
Bukarest	—	40
Bécs	—	0 95
Budapest	—	9 87

Zürichi nyitás. Berlin 181, London 2275, Newyork 514, Páris 4760, Milano 2755, Prága 997 50, Budapest 0 65, Zagreb 185, Warsó 0 13, Bécs 0 0675, bélyegzett korona 0 06625.

Budapesti nyitás Napoleon 3015, font 3480, dollár 770, frank 7125, márká 283, szokol 15 15, dinár 10 85, lei 5 70, lenyel márká 19 50, osztrák korona 10.

Zürichi zárlat. Newyork 514, Berlin 181, London 2274, Páris 4750, Milano 2745, Prága 1002, Budapest 0 65, Zagreb 1 81, Warsó 0 13, Bécs 0 0675, bélyegzett korona 0 07.

Budapesti zárlat. Valuták: Napoleon 3015, font 3445, dollár 770, frank 71 50, lenyel márká 20, márká 2 87, lira 41 25, osztrák korona 10 50, rubel 52 lei 5 62, szokol 15 10, dinár 10 90. Devizák: London 3440 Newyork 775, Berlin 281, Milano 4175, Páris 7200, Prága 15 10, Zürich 151 00, Bécs 10 50, Zagreb 280.

Bécsi zárlat. Prága 151, Zagreb 27 50, Budapest 1007 50, Warsó 194 50, Milano 415, Bukarest 55 62, London 34 450, Newyork 7737, Páris 719, Zürich 15 05, Berlin 27.

a pályaudvarra, ahonnan eszméletlenül állapotban a kórházba szállították őket. Az asszony életben maradásához semmi remény sincs. A kisleány sebecülése is súlyos.

Az átjáró mellett, 176. számú órházban szolgálatot teljesítő vasutas azt állítja, hogy a jelzőkészülék megromlott, a jelzést sem hallotta, ezért nem bocsájtotta le a sorompót. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség?

HIREK

— Egyházmegyei hír. Ralle Károly kúriai id. adminisztrátort ugyancsak lelkészevé nevezték ki.

— Erzsébet hercegnő állapota javul. Athén. Erzsébet hercegnő állapota lassan, de állandóan javul.

— Károly exkirály emléke. Budapest. Az elhunyt Károly exkirály emlékének megőrzésére bizottság alakult.

— Basaricsek Beogradban. dr. Basaricsek György radicspárti képviselő Beogradban tartózkodik, állítólag magánügyben érkezett a fővárosba.

— A horvát kormánybiztos lemondással fenyeget. Demetrovics György horvát kormánybiztos bejelentette a kormánynak, hogy állásáról lemond, ha a kormány nem vonja vissza a képviselőtapidíjak felemeléséről szóló törvényjavaslatot. Biztosan képviselő akar lenni...

— Államfői látogatás. Brüsszel. A svéd király május hó 2-án, az angol király pedig május hó 8-án a belga királyi pár látogatása céljából Brüsszelbe érkeznek.

— Shantung kiürítése. Bordeaux. A japán kormány kijelentette, hogy Shantungnak megkezdett kiürítését folytatni fogja, míg összes csapatait onnan ki nem vonja. Shantungban ezidőszerezt heves összetűzések vannak a különböző katonai kormányok között. Japánnak eltökélt szándéka az, hogy szigorúan megőrizze semlegességét.

— Szilpetic képviselő. Bécsi jelentések szerint Szilpetic, hírneves horvát emigráns az osztrák parlamentbe képviselőnek jelölték.

— Goga Oktavián nem vállal mandátumot. A román liberális párt egy megüresedett erdélyi kerület mandátumát felajánlotta Goga Oktaviánnak. Goga azonban kijelentette, hogy nem vállal mandátumot.

— Francia képviselő Beogradban. Ma a francia követség ebédet adott azon francia képviselők tiszteletére, akik Henry Lorrain egyetemi tanár vezetésével Beogradban időznek.

— Góf Majláth Géza 25 éves püspöki jubileuma. Erdélyi katolikusok nagy előkészületeket tesz góf Majláth Géza püspöki jubileumának megünneplésére. — Május hó első jén fényes ünnepélyek keretében ült meg püspökiségének 25ik évfordulóját. Ez alkalomból az összes katolikus templomokban ünnepi istentisztelet lesz.

— A Zecsevics táboraok ügyét felülvizsgáló bizottság ma délután alakult meg, elnöke a radikális dr. Ivkovicot, alelnöke a radikális dr. Magasevicsot, titkárnak pedig egy agrárpártit választottak meg.

— Magyar konzulátus Temesváron. Temesváron egy magyar konzulátus felállítását tervezik, mely egyúttal utelvelek láttaozására is megbízást kap. Mint értesülünk, temesvári magyar konzulátus Szász Tibor volt vármegyei tisztviselőt fogják kinevezni.

— Reorganizálják a romániai pénzügyi igazgatást. Bukarest. — Bratianu Unita román pénzügyminiszter hosszabb ellenőrző utat tett Erdélybe. Erről az utjáról most tért vissza. Visszatérte után kijelentette, hogy a romániai pénzügyigazgatás teljesen kielégített s az ott látottak és tapasztaltak arra az elhatározásra bírják, hogy az erdélyi rendszert az állam egész területén megvalósítja s a pénzügyigazgatást teljesen egységesíti. A pénzügyminiszter utját Erdélyben s Bukovinában a jövő hét folyamán folytatni fogja.

— Boszniai faiparosok Beogradban. Tegnap indult Bosznia-Hercegovinából az ottani faiparosok egy küldöttsége Beogradba, amelyben tekintélyes iparosok vesznek részt. A küldöttség a kis faiparosok egyesületének megbízásából jár el s kérni fogja az erdélyi minisztert, hogy az exister céljukban veszélyeztetett iparosoknak nyújtson támogatást s terye lehetővé, hogy a nagyvárosban kivételre is dolgozó iparágakal megmentsék.

— Nyugdíjazás. Az agrárreform miniszter Kirics Szilvó dr. a városi agrár ügyek vezetőjét saját kérelmére nyugdíjazta.

— Horvát-Szerb konyha Saratovban. D. Neusen jeleni Moszkvából, hogy Saratovban a közeli napokban horvát-szerb konyhát nyitnak meg. A konyhában 500 gyermeket fognak élelemmel ellátni. A konyha fenntartási költségeit a jugoszláviai adományokból fedezik.

— Letartóztatott kommunisták. Marbor. Az iteni határrendőrség letartóztatott egy jól ismert kommunista diákt, aki Bécsbe akart utazni. Megmotozásakor egy hosszú sifirozott levelet találtak nála, melyet bécsi kommunistáknak vitt. A legutóbbi időben zagrebi kommunisták sűrűn érintkeztek bécsi elvtársaikkal.

— A naptár megreformálása. Megemlékeztünk már arról, hogy Rómában komolyan foglalkoznak ezzel a gondolattal, hogy a mostani kalendáriumot megreformálják és pedig oly módon, hogy az újítás után az esztendőnek egyes napjait állandósítanák, ezután minden dátum minden évben ugyanazon napon esnék. Például az újév s egyéb ünnepek, az év szakok mindenkor egyenlőre meghatározott napokra esnének. Emelev megvalósítása céljából a napokban Rómában amerikai argói, francia, belga astronomusok ülést összehoztak megkezdtek tanácskozásait a reform kérdésében. Tekintettel arra, hogy a szentiszékek a reform ellen nincs kifogása, hihető, hogy a tervezett reform meg is valósul.

— Bitok kiadása Csehországban. Prága. A kormány külön rendeletben utasította a hatóságokat, hogy gróf Andrássy, gróf Apponyi, Windischgrätz herceg és Rakovszky birtokait a legutóbbiban szajlították ki.

— Szovjet tisztikülönítmény Berlinben. Berlin. Megérkezett az első szovjet tisztikülönítmény, negyven vörös tiszt Gaovszki vörös tábornok vezetésével.

— Földrengés Japánban. Páris. Japánban óriási földrengés volt, amelynek sok halotja és sebesültje van. Összes táviró és telefon vezeték megromlott.

— Magyar tanár a kolozsvári egyetemen. Kolozsvár. A közoktatásügyi miniszter Kristóf György szászvárosi gimnaziumi tanárt a kolozsvári egyetemen a magyar nyelv és irodalom rendes tanárává nevezte ki.

— Nemzet-lengyel szerződés? Páris. Cochen kommunista képviselő, Genovából visszatért Párisba. Újabb a lapoknak beszámolója egy nyilatkozatában annak az agyálának ad kifejezést, hogy a genovai konferencia meglepetést hozhat Franciaországnak. Ez pedig nem egyéb mint az, hogy Németország és Lengyelország március hó 31-én szerződést kötöttek. Cochen azt állítja, hogy olvasta a szerződés szövegét. A lengyelek határozottan cáfolják, hogy ilyen szerződés létezőt volna.

— Magyarország visszaakarja telepíteni az utódállamokból beköltözötteket. A magyar kormány Prágában, Beogradban és Bukarest diplomáciai lépéseket tett, melyeknek célja az utódállamokból Magyarországra beköltözötteket visszatelepíteni, mert Magyarország nem képes ezokat elhelyezni s foglalkoztatni. A magyar kormánynak az az elképzelése azonban sikertelen maradt, mert mind három kormány e kérdésben elutasító magatartást tanusított s kijelentette, hogy nem hajlandó a kiköltözötteket ismét visszafogadni.

— Az új washingtoni követ. Washingtoni követté Pav'sics eddigi madridi követet nevezték ki, aki már el is hagyta a spanyol fővárosot, hogy új állását elfoglalja. Madridi követté dr. Dragomir Janovicot nevezték ki.

— Vasúti konferencia. A vasúti szállításokból származó felszólalások egyöntetű elintézésének megállapítása, valamint az egyes igazgatóságok között a felszólalásokkal kapcsolatos ügykezelésnek szabályozása céljából az állam területén levő igazgatóságok május hó 3-án konferenciát tartanak.

— 1922 — sok esővel. Párisból írják: A francia családosi meteorológia állomása titkára, Gabriel abbé, aki a meteorológia terén előrendű szakértő, kijelentette, hogy az 1922. évben sűrűn lesznek esőzések. Az abbé kijelentése annál is inkább figyelemreméltó, mert megfigyelései 1835 ig nyulnak vissza és tapasztalatai szerint minden száraz esztendő után esős év következhet s az esős évek viszont mindig száraz esztendő váltja fel.

— A franciák Essen Frankfurt és Mannheim megszállását tervezik. München. A francia minisztertanács a napokban Fock marschall bevonásával ülést tartott. A minisztertanács foglalkozott az az eshetőséggel, hogy nem sikerül a Németországnak nyújtandó nemzetközi kölcsön s hogy Németország vonakodni fog a jóváhagyott kölcsönt felvételre az eddigi mértéken felül felelni. A minisztertanács erre az esetre elhatározta, hogy ebben az esetben teljesen állóan fog eljárni. E célból elhatározta, hogy 10 évfolyamot behívna katonai szolgálatra s azokkal megszállják Essent s Majamanti Frankfurtot és Mannheimot. E megszállás legkésőbb június hó 1-ig megtörténik. E hír még megerősítésre szorult, Hiteles formában azonban ezt a hírt sehonnan sem erősítik meg.

— Feltehető engedélyek devizák vásárlására. A pénzügyminiszter elhatározta, hogy a Nemzeti Bankon kívül annak fiókjai is adhatnak az iparosoknak feltehető engedélyeket devizák vásárlására, azon esetre hogyha nyersanyagokat kívánnak beszerezni. Az iparosok ilyen esetekben társulással kérelmekkel az iparkamarához, ahol pedig kamara nincsen, az iparhatóságokhoz fordulhatnak, annak megjelölésével, milyen és mennyi nyersanyag kell a deviza és milyen pénzben. Az engedélyvel csakis azt az árut szabad vásárolni és fizetni, amelyre az engedély szól.

— Milits amerikai örökség. Milosevics Ferenc spliti asztalos, a napokban táviratot kapott Amerikából, hogy egy ottani nagybátyja végrendeletileg 40.000 dollárt hagyott reá. Ezen összeg megfelel 3 millió jugoszlávnak, Milosevics rövidesen kimegy Amerikába, hogy az örökségét felvegye.

KORZO MOZI Április hó 27-30-ig, csütörtöktől vasárnapig

Vajda Ernő világhírű szindarabja a Geständniss filmen

Szerelem vására.

Nagy dráma 7 felv. Főszereplő: Mía May. Mérsékeltan telemtelt helyárak.

LIFKA MOZI Április hó 27-30-ig, csütörtöktől vasárnapig

Amerika körülrajongott gyermekszínházának felléptével

Dynthi a rikkancskirály.

Nagy dráma a kínai opiumbarlangok borzalmaiból 6 felvonásban.

Tizedes — mint ezredes. Mulatagos esetei közölnék a román lapok. Buhuso György teljes hat éven át mint ezredes jelent meg az országban mindenütt, noha csak tizedes volt. Megállapítás szerinti különösen ünnepek alkalmával jelent meg, mint ezredes s mindenütt csak eddig tartózkodott, míg mindenki megismerte az „ezredes urát.” Corinthalban városban megjelent egy szoborleplezésen, s az összes előkezők előtt nagyszabású beszédet mondott, majd levételre magát ezredesi egyenruhában az ünnepély kiválóságainak kellő közepén, a prefektus mellett. — 1920-ban április 1-én érdemei elismerésül mezőgazdasági megbízottnak nevezték ki. Az Ávarcsu kormány idejében rendelkezési állományba került. Az ezredes a górcsi fozház legünnepeltebb lakója.

A családi pótlékok felvételéhez szükséges prijava c. nyomtatvány képfaját a Szent Antal nyomda kegytérny, könyv és papírkereskedésében. Jelző cíve u. 10. szám.

Dr. Vécsei Jenő orvos rendelője nem i betegek részére. Lakása: VI. Ciril Metod trg. 12. Vojnich Piroška-féle ház. Rendel. d. e. 7-9-ig d. u. 2-4-ig és 5-7-ig

A tisztviselők

létszámcsökkentése számokban.

Az a bizottság, mely a felesleges tisztviselők létszámának megállapítása céljából kiküldetett, befejezte munkáját s a pénzügyi bizottságnak az egyes tárcák keretében a következő csökkenteseket hozta javaslatba: (A felsorolt számok közül az első jelenti azoknak a számát, akik utazzal végleges kinevezést nyertek, az utóbbi szám pedig azokét, akik ilyen kinevezést nem kaptak).

Az igazságügyi miniszteriumban 653, 684. A szociálpolitikai miniszteriumban 18, 6. Vádügyi miniszteriumban 67, 11. Bűny miniszteriumban 247, 447. Közelepszétségi miniszteriumban 26, 222. Külgügy miniszteriumban —. Pénzügy miniszteriumban 641, 2107. Egvedéuságok igazgatóságánál 24, 16. Hadügyi és tengerészeti miniszteriumban —, 91. Épi-tésügyi miniszteriumban 75, 85. Közlekedésügyi miniszteriumban —. Posta és táviratügyi miniszteriumban 969, 1701. Mezőgazdasági és vízügyi miniszteriumban 241, 230. Erdő és bányászati miniszteriumban 69, 97. Kereskedelem és iparügyi miniszteriumban 31, 40. Szociálpolitikai miniszteriumban 151, 258. Agrárreform miniszteriumban 44, 5. Alkormányozó miniszteriumban 4, 7. Összesen: 3260, 6036.

Az összes száma a csökkentésre javaslatba hozott állásoknak 9296.

Az 1922. évi költségvetési javaslat szerint a megszüntetésre javasolt állások száma 21586 ezrel szemben a létszám csökkentés bizottság javaslata 29,942 vagyis 2356-tal több.

E hír már napok óta terjed a legkülönbözőbb formában s a tisztviselők és állami alkalmazottak között nagyobb nyugtalanságot keltett. Már eddig is — áll-

tólag — több alkalmazott elbocsajjtását rendelték el az egyes miniszteriumok. Mi azonban abban a meggyőződésben vagyunk, hogy az aggodalom tulzotts nincsa szükség arra, hogy egyesek fölösleges izgalomnak tegyék ki magukat.

A tudósítás szerint a közölt számok csupán azt jelentik, hogy ennyi állás szüntettek be; ami nem jelenti azt, hogy a valóságban annyi tisztviselőt, illetve állami alkalmazottat bocsajjtanak el, amennyit a fenti kimutatás feltüntetett, mert nincs minden állás betöltve. Az elbocsajjtandók számát csak is abban az esetben tudnók megállapítani, ha tudnók azt, hány állás van tényleg betöltve, s hány volt rendszeresítve.

Lapunkban megemlékeztünk már, hogy sem az esküi tett, sem az utazzal kinevezett, vagy pedig az előírt minősítéssel bíró alkalmazottakat nem bocsajjtják el. A fenti két szám közül előzőnk között szám tehát azt jeleni, hogy az egyes tárcák keretében ennyi rendszeresített állást fognak megszüntetni, illetve a rendszeresített állások számát lecsökkenteni.

Nem ismerjük a tényleges létszámot, nem is tudjuk, hogy mekkora az egyes reszortokban a mostani, illetve lecsökkentes után még megmaradó állások (helyek) száma: de elvileg nem lehetetlen az sem, hogy az egyes miniszteriumokban még újabb kinevezések is történjenek. Például elképzelhető, hogy az igazságügyi tárcá keretében most rendszeresített állások száma 500, lecsökkentes után marad 7847, a tényleg alkalmazottak száma 7250. Ebben az esetben még 593 újabb kinevezés történhetik a létszámcsökkentés dacára.

Bármilyen legyen azonban a valóság, a bizottság munkáját akkor végezte volna el a legelőszérűbben, ha javasolja az egész szociálpolitikai miniszterium megszüntetését.

Kétségtelen ugyanis az, hogy a nem utazós tisztviselők teljes száma: 6036 valamint a közlekedésügyi miniszterium tárcájának keretében csökkentésre javasolt állások közül egy negy százaléka szintén nem utazós alkalmazottai s így ezek is mind annyian el fognak bocsajjtani az állami alkalmazottak kötelekéséből. Ennek az elbocsajjtásnak az a jelentősége, hogy az állam kormányzat megszűnik ezeknek existenciális érdekeiről gondoskodni s minden biztosítás nélkül kiküldetnek ezek az alkalmazottak a nagy élel forragságba. — Nem gondol azszal senki, hogy ezek családikkal hol találjanak elhelyezést s hogy ennyiféle tudnák megfélelő elhelyezkedést találni.

Egy-két ember még könnyen bele tud illeszkedni az állam gazdasági rendjének ama kaegórítájába, ahol a szabad foglalkozásuk találnak megfelelő elhelyezkedést; kérdés azonban lehetőség az akkor, amidőn ezernyi ezer emberrel s nagyon sok száz családról van szó. Ha a szociálpolitikai miniszterium gondokodásának tárgyát képezi, az állásoktól megfosztott emberek gazdasági elhelyezkedésének kérdése, s ha ezt a gondoskodást komoly eradményekkel alátámasztott igyekezet fogja követni, akkor megmarad a szociálpolitikai minisz-

terium létjogosultsága; ellenkező esetben azonban reája alkalmazandó elsősorban; censeo esse defendendum.

Nem hiszünk azonban, hogy bekövetkezzék az az aggodalom, mely az állami alkalmazottak körében lappang s mely ezidő szerint észrevehetően megbénítja sokak munkakedvét s akcióképességét.

Törvénytörvények.

Egy panamista erkölcsi halála.

A Bakos féle fa panama utolsó akkordjai tegnap a törvénytörvényeken hangzottak el.

A törvénytörvényeken, ahol a szokatlanok a rendkívüli esetek a tegnapi szenzációs tárgyaláson megtörtént, hogy néhányan a feljelentők közül, akiknek csak 4500 koronájuk veszett el a tettes becsütelével együtt a bíróság előtt kijelentették, hogy nem tartanak igényt a pénzükrre.

A tárgyalás és az eset részletei egy hidegen számító ravasz ember észjárására világítanak rá.

Bakos Ernő vasutagazgatósági tisztviselő 26 éves a múlt év őszén több subotici ismerősének ajánlatot tett, hogy ötle olcsó üzlelő fát rendeljen.

Az ismeretes ősi nagy hiány idején a közönség hiszékenységet felhasználva a tettes azt mondta, hogy Horvátországból nagy mennyiségű fát rendelt a vasutagazgatóság, amelyből neki nagy részesedése van. Ezt a fát olcsó pénzzel kínálta ismerősöknek, akik nagyobb megrendelést tettek nála. Ezzel vonat farakományokat adott így el Bakos, amelyekért a pénzt mindenütt előre felvette. Hogy az esetleges gyanút magáról eltértesse a vasutagazgatóság hivatalos nyugtáit használta fel, amin hiány nélkül elismerte a neki befizetett összegeket. A nyugtákra főnökének nevet hamisította rá.

A közönség jóhiszeműségét bizonyítja, hogy a téli időszak után még januárban is vért a fát, amely azóta természetesen olcsóbb lett.

Bakos a legvalószínűbb kifogásokkal és ígéretekkel szórakoztatva a türelmetlenkedő megrendelőket.

A hosszú várakozás után végre Lagner Janosnak gyanussá vált az ügy és jelentést tett a rendőrségen.

A detektívek akkor fogták el Bakost, mikor két újabb üldözött jelöljvel beszélgetve ajánlotta nekik soha érkező fáját vasúton tételekben. Az előlegbe adott összegek már nála voltak, mikor a detektívek elfogták.

A rendőrségen tett vallomása szerint másnap este akart átutazni a határon hitelezői és megrendelői előtt.

A törvénytörvényeken dr. Pavlovics bíró kérdéseire vonatkozóan válaszolt. Nevelési és dátumokra nem emlékszik pontosan.

Az elnök kérdésére, hogy hová tette a pénzt, amely csak 60000 koronát tesz ki, úgy válaszolt, hogy a pénzen valót vásárolt. Általában valutával kereskedett. A felvett összegeket ebbe a vállalkozásába fektette. Szándéka

volt a pénzt vissza fizetni a megrendelőknak, de barátja bizonyos Hegedűs nevű eszén, aki Magyarországon bonyolította le üzleteit, pénzének nagyobb részével megszökött.

A tárgyaló terem padjaiban sűrűn egymás mellett üve vártak az érdekeltek felek.

Az elnök kérdésére, hogy kitől mennyit vett fel a vádlott egymás után mondják be 4500,—8000,—6000 koronás megrendeléseket.

Póka Erzsébet és Nemes Ágost kijelentik, hogy a pénzt nem igénylik és nem kívánják a vádlott megbüntetését.

A bizottság ezután tanácskozással vonul vissza. Félőrai megbeszélés után Dr. Pavlovics elnök felolvasta az ítéletet, mely szerint Bakos Ernő bűnösnek mondja ki, az ide vonatkozó prag afusok és törvények alapján először közhivatalbeli vissza élés, hamis okirat kiállítás miatt, továbbá csalás és sikkesztás miatt, miután kiderült, hogy a Gradjenszka banktól három ruhadarabot vett át mintának amiket eladott és a pénzt saját céljaira fordította.

Beszámítva büntetlen előéletét három esztendő fozházra ítélték, amelyből három hónapot kitől öitlenek veaz.

Elrendeli továbbá a bíróság, hogy az ítélet jogerőre emelkedésig a vádlott vizsgálati fozházban maradjon.

A vádlott az ítélet ellen felebbezett.

A vádat dr. A r a d s z k i kirá lvi főügyész, a védelmet dr. Zinger Simon képviselte.

Tőzsde.

— április 27.

Beogradi zárlat:

London	—	308	—
Páris	—	642	70
Milánó	—	370	—
Prága	—	138	—
Bukareszt	—	40	—
Bécs	—	0	95
Budapest	—	9	87

Zürichi nyitás. Berlin 181, London 2275, New York 514, Paris 4760, Milano 2755, Prag 997 50, Budapest 0 65, Zagreb 185, Warsó 0 13, Bécs 0 0675, bélyegzett korona 0 06625.

Budapesti nyitás. Napoleon 3015, font 3480, dollár 770, frank 7125, márká 283, szokol 15 15, dinár 10 85, lei 5 70, lenyel márká 19 50, osztrák korona 10.

Zürichi zárlat. New York 514, Berlin 181, London 2274, Paris 4750, Milano 2745, Prága 1002, Budapest 0 65, Zagreb 1 81, Warsó 0 13, Bécs 0 0675, bélyegzett korona 0 07.

Budapesti zárlat. Voluták: Napoleon 3015, font 3445, dollár 770, frank 71 50, lenyel márká 20, márká 2 87, lira 41 25, osztrák korona 10 50, rubel 52 lei 5 62, szokol 15 10, dinár 10 90. Devizák: London 3440, New York 775, Berlin 281, Milano 4175, Paris 7200, Prága 15 10, Zürich 151 00, Bécs 10 50, Zagreb 280.

Bécsi zárlat. Prága 151, Zagreb 27 50, Budapest 1007 50, Warsó 194 50, Milano 415, Bukareszt 55 62, London 34 450, New York 7737, Paris 719, Zürich 15 05, Berlin 27.

Az ukrán szovjet Wrangel ellen. —

Bulgária nem engedi meg a menekült oroszok fegyveres szervezkedését. —

Sofia. Április 27.

Az ukrán szovjet köztársaság külügyi népbiztosa jegyzéket küldött a bolgár kormányhoz. — A népbiztos tiltakozik a bolgár kormánynál a Wrangel hadsereghez tartozó katonák akciója ellen, akik menedéket találnak Bulgáriában, fegyveresen felkészülnek az ukrán és orosz szovjetek ellen.

A bolgár kormány válaszigyzéket küldött s ebben felhívja a népbiztos figyelmét arra a tényre, hogy az összes wrangel csapatokat bolgár földre lépésükkor azonnal leszerelték. — Miután azonban olyan hírek terjedtek el, hogy egyes katonák, fegyverüket elrejtették, a bolgár kormány vizsgálót rendelt el, ez azonban nem járt semmiféle pozitív eredménnyel. Miután a kormánynek elfő kélt szándéka ez állam területén a békét fenntartani s elkerülni mindazokat a jelenségeket, melyek alkalmassak volnának az a meggyőződést kelteni, hogy Bulgária más államok belső ügyeibe kíván beavatkozni, a bolgár kormány biztosítja az ukrán kormányt azzal, hogy nem fog megülni semmi olyan szervezkedést, mely az ukrán állam ellen irányul.

Koburg Lujza hercegnő bécsi élete.

Bécs. Koburg Lujza a hietzingi szállodában él. Szobájának ablakai a schönbrunni kastélyra néznek, arra a pompás épületre, ahol egykor hányatott életű hercegnő oly szép és gondtalan napokat élt. Ott azonban ez a szomszédság nem igen zavarja, szerény polgári szobájában igen izlésesen berendezkedett és a falak tele vannak eredeti képekkel.

Egy újságíró felkereste a visszavonultán élő hercegnőt. Koburg Lujza pillantásai a beszélgetés kezdetén a schönbrunni parkra estek.

— Csak diszletek voltunk az udvari ünnepségeknél, jegyzi meg nyugodtan. Sőt, gorom, Rudolf trónörökös, mindig mondta nekem: Megfulladok ebben az udvari levegőben! Rudolf egyébként is anyja fia volt és összes rokonai közül csak Erzsébet császárnőt szerette. Én is úgy voltam Erzsébet császárnővel és még ma is meghatva gondolok melódikus hangjára, lebegő járására. Ha Rudolf trónörökös uralomra jutott volna, úgy talán elkerülhettük volna a világháborút, mert ő sok hibát javított volna ki.

Igen okos és szabadgondolkodású ember volt, addig, míg ura volt féktelen temperamentumának.

Mattasich Géza, a királyi hercegnő bizalmas barátja vele együtt lakik Hietzingben.

Ha kettőjüket így bizalmasan együtt látják a kicsi hietzingi szálló szobájában, úgy lehetetlen meghatottság nélkül gondolni azokra az áldozatokra, amelyeket ez a két ember hozott szerelméért. A hercegnő szerencsétlen házassága, forradalmi természete nem tudott kibékülni az udvari levegővel. Ismeretes annak a párbajnak a története, amely Mattasich és a hercegnő férje között játszódott le. Mattasichsal kurtán bántak el.

Lehetetlen vád alapján a müllersdorfi fegyházba került, négy évig raboskodott itt, míg egy képviselő parlamenti interpellációja meg nem szabadította. Lujza hercegnőt elmeógyógyintézetbe zárták és csak hét évi szenvedés után sikerült őt Mattasichnak Párisba szöktetni.

— Rettenetes volt — beszél a hercegnő — mikor Zágrábból, ahol Mattasichal tartózkodtam, Bécsbe vittek és itt a döblingi elmeógyógyintézetbe internáltak. Mikor a hivatalnokok a különvathoz vittek, tiltakoztam ez ellen és ezt mondtam nekik: „Ne nyuljanak hozzám! Én király leánya vagyok!” Az orvosok igen inkorrektül viselkedtek velem szembe. Egyikök egyre kérdésekkel molesztált, mire végre kitört belőlem is a keserűség és odavágtam neki:

Uram gyóntatom Ön nekem? Az orvos egyébként már akkor készen volt az orvosi bizonyítvánnyal és minden vizsgálat nélkül bolondnak nyilvánított. Rettenetesek voltak azok az évek, amelyeket a döblingi elmeógyógyintézetben töltöttem el.

Lujza hercegnő megemlíti még, hogy nem sokára szerepelni fog a nyilvánosság előtt. Megígérte a Neues Wiener Journal egyik szerkesztőjének, hogy a lap rendelkezésére bocsájtja vers gyűjteményét, amelyeket szenvedésteli esztendők során írt.

A szerkesztésért felel:
TÓTH GYULA.

Nyomatott a Szent Antal nyomdában Suboticán, Harambasić-utca.

LIFKA MOZI

1922. április 27—30-ig,
csütörtöktől—vasárnapig

Amerika körülrajongott gyermek színészenek felléptével

Dynthi a rikkancskirály

nagy dráma a kínai ópium barlangok borzalmaiból
6 felvonásban

Működőrüldé áthelyezés!

Működőrüldémet I., Brezovo-u. 5. sz. (Meznerios késes háza) alól áthelyeztem III., Bene Sudarevics-u. 26 sz. alá (nagy dinnye piac).

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Molnár István, működőrüldé.

Városban levő iparvállalat

— keres komoly tökéletes keresztény —

TÁRSAT

Cimek kéretnek a rendelkezésre álló

töke megjelölésével — malom 22 —

jeligére a kiadóba.

KORZÓ MOZI

1922. április 27—30-ig,
csütörtöktől—vasárnapig.

VAJDA ERNŐ világhírű szinda rabja a GESTÄNDNISS filmen

Szerelem vására

nagy dráma 7 felvonásban. Főszereplő:

MIA MAY

Mérsékeltlen felemelt helyárrakkal!

Az előadások pontosan délután 1/2 4 és 6 este 1/2 9-kor kezdődnek.

Korzó Moziban

csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap

az előadások

pontosan

fél 4, 6 és fél 9

órákor kezdődnek.

TRAFIKANT

elbnyajánlata

Cara Lazara ulica 18.

Telefon 485. — Sörgöyeim: TRAFIKANT SUBOTICA.

Gépolaj szavatolt tiszta kátránymentes.

Fajlsuly 915, viscositás 8-20 K 32-kg-ként

Fajlsuly 935 " 8 50 K 37-

Kocsikenőcs, Gépolaj, Rézgáliz 98—99%

Vasgáliz, Kénsav, Sósav, Buzakeményítő,

Tengeri keményítő, Keményítőliszt, Szilva,

Szilvaiz, Eckenodrfi osiraképes répmag

legolcsóbb árban.

Nyomatványok készítését a

legjobb kivitelben, méltányos áron elvállal a

Szent Antal nyomda,

Subotica, Harambasićeva-u. 5. sz. Telefon 300.

Kereskedelmi kockás és különféle könyvelési

papírok és könyvek

rajzfüzetek és lapok, kottafüzetek nagyban és legolcsóbban kaphatók.

Szent Antal nyomda kegytárgy- könyv- és papirkereskedésében.

Suboticán, Jelačićeva ul. 10 Vermes Béláné házában.